

Конституційне право

A close-up photograph of a judge's hands and arms in a dark judicial robe. The judge is seated at a dark wooden bench. A wooden gavel is held in the judge's right hand, positioned over a wooden sound block on the bench. Several books are visible on the bench, some stacked on the left and others on the right. The background is dark, and the lighting is focused on the judge's hands and the gavel.

СУДОВА РЕФОРМА:

як має змінитися українська система правосуддя

Конституційна юстиція

Формами звернення до КСУ є
конституційне подання,
конституційне звернення,
конституційна скарга

КС України приймає
рішення та дає висновки
у справах щодо:

конституційності законів та інших
правових актів ВР України, актів
Президента, актів КМ України,
правових актів ВР АРК

офіційного тлумачення
Конституції та законів України

відповідності Конституції чинних
міжнародних договорів України
або тих що вносяться для надання
згоди на їх обов'язковість

порушення ВР АРК
Конституції або законів
України та інше

Підстави для визнання правових
актів неконституційними

невідповідність Конституції України

перевищення конституційних повноважень при їх
прийнятті

порушення встановленої Конституцією України процедури
їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності

Склад Конституційного Суду

Конституційний Суд України
складається з 18 суддів

Конституційного Суду України

Президент України, Верховна Рада
України та з'їзд суддів України
призначають по 6 суддів

Конституційного Суду України

КС
України

Конституційний суд України

Конституційний Суд України є органом конституційної юрисдикції, який забезпечує верховенство Конституції України, вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених Конституцією України випадках інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Конституції України

Діє у складі 18 суддів

Повноваження КСУ

вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим

офіційне тлумачення Конституції України;

надання за зверненням Президента України або щонайменше сорока 45-ти народних депутатів, або КМУ висновків про відповідність Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до ВРУ для надання згоди на їх обов'язковість

надання за зверненням Верховної Ради України висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту в межах, визначених [статтями 111](#) і [151](#) Конституції України

надання за зверненням Верховної Ради України висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам [статей 157](#) і [158](#) Конституції України;

надання за зверненням Президента України або щонайменше сорока п'яти народних депутатів України висновків про відповідність [Конституції України](#) (конституційність) питань, які пропонуються для винесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою;

надання за зверненням Верховної Ради України висновку про порушення Верховною Радою Автономної Республіки Крим [Конституції України](#) або законів України

вирішення питань про відповідність Конституції України та законам України нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим за зверненням Президента України згідно з [частиною другою](#) статті 137 Конституції України

вирішення питань про відповідність [Конституції України](#) (конституційність) законів України (їх окремих положень) за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України.

Організаційна структура КСУ

Велика палата

Діє у складі усіх суддів

Сенати

Діє у складі 9-ти суддів

Колегії

Діє у складі 3-х суддів

Форми звернення до Конституційного Суду

Конституційне подання

- Президент України,
- щонайменше сорок п'ять народних депутатів України,
- Верховний Суд,
- Уповноважений Верховної Ради України з прав людини,
- Верховна Рада Автономної Республіки Крим

Конституційне звернення

- Президент України
- Верховна Рада України
- Кабінет Міністрів України
- щонайменше сорок п'ять народних депутатів України

Конституційна скарга

особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України

Суддею Конституційного Суду може бути

громадянин України

олодіє державною
МОВОЮ

на день призначення
досяг сорока років

має вищу юридичну освіту

стаж професійної
діяльності у сфері права
щонайменше 15 років

високі моральні якості

є правником із визнаним
рівнем компетентності.

Не може бути суддею КСУ особа яка

```
graph TD; A[Не може бути суддею КСУ особа яка] --> B[є членом або обіймає посаду в політичній партії, іншій організації, яка має політичні цілі або бере участь у політичній діяльності]; A --> C[є обраною на виборну посаду в органі державної влади чи органі місцевого самоврядування, має представницький мандат]; A --> D[бере участь в організації або фінансуванні політичної агітації чи іншої політичної діяльності.];
```

є членом або обіймає посаду в політичній партії, іншій організації, яка має політичні цілі або бере участь у політичній діяльності

є обраною на виборну посаду в органі державної влади чи органі місцевого самоврядування, має представницький мандат

бере участь в організації або фінансуванні політичної агітації чи іншої політичної діяльності.

Припинення повноважень судді Конституційного Суду

закінчення строку його повноважень

набрання законної сили рішенням суду про визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним

досягнення ним сімдесяти років

набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього за вчинення ним злочину

припинення громадянства України або набуття ним громадянства іншої держави

смерті

Підставами для звільнення судді Конституційного Суду з посади є:

неспроможність виконувати свої повноваження за станом здоров'я, що підтверджується медичним висновком, який надає медична комісія, створена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, за зверненням Голови Суду, а в разі його відсутності - заступника Голови Суду, а в разі відсутності обох - Судді, який виконує обов'язки Голови Суду

вчинення ним істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування своїми обов'язками, що є несумісним зі статусом судді Конституційного Суду або виявило його невідповідність займаній посаді. Питання про звільнення Судді з посади за такою підставою Суд розглядає на спеціальному пленарному засіданні за наявності висновку постійної комісії з питань регламенту та етики Суду;

порушення ним вимог щодо несумісності, визначених у частинах третій та четвертій статті 11 цього Закону. Питання порушення Суддею вимог щодо несумісності розглядається на спеціальному пленарному засіданні Суду за наявності висновку постійної комісії з питань регламенту та етики Суду. У разі підтвердження наявності обставин, що свідчать про порушення Суддею вимог щодо несумісності, Суддею попереджають про необхідність усунення таких обставин упродовж строку, встановленого Судом. Якщо Суддя не усунув обставин, що свідчать про порушення вимог несумісності, упродовж строку, встановленого Судом, Суд ухвалює рішення про його звільнення;

подання ним заяви про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням.